

DOCUMENTATIEBLAD

Inventaris 2002 van de fiscale uitgaven

Dit artikel herneemt met de welwillende toestemming van de diensten van de Kamer van Volksvertegenwoordigers de inleiding en de samenvatting van de laatste inventaris van de fiscale uitgaven. Het volledige document is gepubliceerd onder het referentienummer DOC 50 2080/006, Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, Bijlage tot de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 2003, *Inventaris 2002 van de vrijstellingen, aftrekken en verminderingen die de ontvangsten van de Staat beïnvloeden.*

Inleiding

1. Deze inventaris 2002 is een actualisering van de lijst vervat in het advies van de Hoge Raad van Financiën aan de minister van Financiën houdende een *volledige inventaris van alle vrijstellingen, aftrekmogelijkheden en verminderingen die de ontvangsten van de Staat beïnvloeden*. Dit op 25 juli 1985 (1) uitgebrachte advies ligt aan de basis van de inventaris die elk jaar wordt aangepast om rekening te houden met de fiscale bepalingen die sinds die datum werden afgeschaft of bijgevoegd. Die inventaris houdt daarenboven rekening, net als de vorige, met de bepalingen opgenomen in artikel 2 van de wet van 28 juni 1989 houdende wijzigingen van de wetten op de rijkscomptabiliteit.
2. Sommige van die “*vrijstellingen, aftrekmogelijkheden en verminderingen die de ontvangsten van de Staat beïnvloeden*” worden belastinguitgaven genoemd. De Hoge Raad van Financiën omschrijft het begrip belastinguitgave als volgt :

“Een minderontvangst wegens fiscale tegemoetkomingen voortvloeiend uit een afwijking van het algemeen stelsel van een gegeven belasting ten voordele van zekere belastingplichtigen of van zekere economische, sociale, culturele,... activiteiten en die kan worden vervangen door een rechtstreekse betoelaging”.

Het begrip “algemeen stelsel” is dus het sleutelbegrip bij de definitie van belastinguitgaven. Het wordt voor elke belasting apart bepaald.

3. De personenbelasting regelt de belasting van enigerlei inkomen, na aftrek van de kosten aangegaan om dat inkomen te verwerven of te behouden. Met uitzondering van de éénmalige inkomsten, roerende inkomsten en diverse inkomsten, worden inkomens globaal belast. Het algemeen stelsel omvat een definitie van de belastingeenschap en bepaalt hoe de fiscale draagkracht wordt bepaald in functie van de samenstelling van die belastingeenschap en van het aantal personen dat inkomsten aangeeft. De personenbelasting ziet erop toe dat het wereldwijde inkomen van de rijksinwoners belast wordt, rekening houdend met de dubbelbelastingverdragen en met de nationale wetsbepalingen gericht op het wegwerken of verminderen van de dubbele belasting.
4. De vennootschapsbelasting bestaat in het belasten van bedrijfswinsten, ongeacht de aanwending daarvan, maar na het wegwerken van de dubbele belasting van de uitgekeerde en niet-uitgekeerde winsten en na aftrek van de vorige verliezen. De toepassingsmaatregelen van de internationale dubbelbelastingverdragen en de maatregelen uit de nationale wetgeving die hetzelfde doel nastreven, worden beschouwd deel uit te maken van het algemeen stelsel.

1) Zie jaarverslag 1985 van de Hoge Raad van Financiën, Belgisch Staatsblad van 18 april 1986, blz. 5.320.

5. De roerende voorheffing is een eindbelasting voor natuurlijke personen en voor personen onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Voor vennootschappen blijft ze echter een voorschot op de eindbelasting. Vrijstellingen, tariefverlagingen en dergelijke inzake de als eindbelasting dienende roerende voorheffing worden dus beschouwd als belastinguitgaven, tenzij ze tot doel hebben de dubbele belasting op internationaal vlak te vermijden of te vermindern. Een maatregel die de roerende voorheffing verlaagt of vrijstellingen invoert, wordt daarentegen niet beschouwd als een belastinguitgave als de inkomenstrekker een vennootschap is die onderworpen is aan de vennootschapsbelasting.
6. Het algemeen stelsel van de verkeersbelasting bestaat erin dat er voor elk voertuigtype een aparte schaal is opgemaakt. Vrijstellingen en verlagingen ten opzichte van die schalen worden beschouwd als belastinguitgaven maar het bestaan zelf van de verschillende schalen is een wezenlijke eigenschap van het algemeen stelsel.
7. Het algemeen stelsel van de accijns bestaat erin dat er voor elk soort product een percentage is vastgelegd. De uitzonderingen of verminderingen die aan sommige verbruikers worden toegekend, zijn te beschouwen als belastinguitgaven maar de verscheidenheid van de percentages per product zijn een essentiële eigenschap van het algemeen stelsel.
8. Hetzelfde principe geldt voor de registratierechten en de met het zegel gelijkgestelde rechten. De rechten worden gedefinieerd per belastbaar feit. De verscheidenheid van de rechten in functie van het belastbaar feit is een essentiële factor van het algemeen stelsel maar de uitzonderingen of verminderingen die worden toegekend voor een gegeven recht zijn te beschouwen als belastinguitgaven.
9. De BTW, die steunt op het principe dat elke tussenpersoon in de schakel een zekere waarde toevoegt, regelt de belasting op de leveringen van goederen en diensten verricht op het nationaal grondgebied, waarbij een onderscheid dient gemaakt tussen het normaal tarief en het verlaagd tarief.
10. Een belastinguitgave is niet alleen een afwijking van het algemeen belastingstelsel; ze wordt ook gekenmerkt door het feit dat ze het gedrag van de belastingplichtigen wil wijzigen en dat die doelstelling ook bereikt zou kunnen worden door een rechtstreekse budgettaire betoelaging.
11. Het is onvermijdelijk dat er twijfelgevallen voorkomen of gevallen waarbij verschillende interpretaties mogelijk zijn als het erom gaat te oordelen of een bepaling al dan niet een belastinguitgave betekent. Voor al deze gevallen werd een derde kolom “twijfel” voorzien. De in aanmerking genomen bepalingen zijn dus verdeeld over drie kolommen naargelang ze, volgens de hoger vermelde definitie :

- als een belastinguitgave dienen te worden aangemerkt;
- niet als dusdanig moeten worden bestempeld;
- twijfel doen rijzen ten aanzien van hun aard van belastinguitgave.

12. De in de inventaris opgenomen fiscale bepalingen zijn die welke van toepassing zijn gedurende het jaar of aanslagjaar waarvoor de recentste becijferde ramingen beschikbaar zijn.

De recentste becijferde ramingen slaan op :

- aanslagjaar 2001 voor de personenbelasting (2);
- aanslagjaar 2001 voor de vennootschapsbelasting (2);
- het jaar 2001 voor de andere directe belastingen en ermee gelijkgestelde taksen;
- het jaar 2001 voor de indirecte belastingen.

De inventaris vermeldt eveneens de ramingen betreffende de vijf voorgaande periodes. In de samenvattende tabellen die de diverse belastingen samenvatten, gebeuren de samenvoegingen en vergelijkingen tussen belastingen op basis van hetzelfde aanslagjaar, wat betekent dat de gegevens voor het aanslagjaar 2001 betreffende de personenbelasting en betreffende de vennootschapsbelasting gegroepeerd worden met de gegevens van 2000 betreffende de andere belastingen.

13. De inventaris verschaft eveneens bijzonderheden aangaande het beginsel van de bepalingen die de aard van fiscale uitgaven hebben. De classificatie per doelstelling is dezelfde als de classificatie gebruikt voor de begrotingsuitgaven.

Deze classificatie is de volgende :

– Autoriteitscel	1	
– Sociale cel	2	
– Sociale voorzorg		2.1
– Gezin		2.2
– Tewerkstelling en arbeid		2.3
– Middenstand		2.4
– Volksgezondheid		2.5
– Andere		2.6
– Economische cel	3	
– Spaarwezen en krediet		3.1
– Onroerende goederen		3.2
– Investerings van ondernemingen		3.3
– Onderzoek		3.4
– Landbouw		3.5
– Verkeerswezen		3.6
– Energie		3.7
– Andere		3.8
– Gewesten en gemeenschappen	4	
– Diversen	5	

2) Toestand op 30 juni 2002.

De omdeling van de kost van de fiscale uitgaven over de verschillende posten van deze classificatie moet in feite maar als een aanwijzing worden gezien. Dit soort pogingen tot indeling stelt inderdaad het delicate probleem van de economische weerslag van de belasting en van de fiscale aftrekmogelijkheden.

14. De becijfering gebeurt volgens de zogenaamde “verlies aan ontvangsten”-methode. Deze berekeningsmethode raamt het bedrag van de minderontvangsten verbonden aan het bestaan van een bepaalde fiscale bepaling.

Het gaat hier om een statische ex-post berekening. Er wordt dus geen rekening gehouden met de effecten geïnduceerd door het bestaan van de bepaling of door eventuele positieve of negatieve spin-offs daarvan. Doordat de becijfering per bepaling verricht wordt, worden sommige geïnduceerde “mechanische” effecten in rekening gebracht. Door het afschaffen van een belastingverlaging op het belastbare inkomen bij de personenbelasting kan bijvoorbeeld het tarief of het bedrag van een in een volgende fase toegekende belastingverlaging gewijzigd worden. Daaruit volgt dat het samentellen van de kosten van de belastinguitgaven voor een gegeven belasting maar een onvolkomen beeld geeft van het rendement dat bekomen zou worden door hun gezamenlijke afschaffing.

15. De berekening van het “verlies aan ontvangsten” gebeurt aan de hand van verschillende methodes.

- De becijferingen betreffende de personenbelasting worden verricht, naar de omstandigheid, op basis van het microsimulatiemodel SIRE uitgaande van een representatief staal van 24.000 aangiften ofwel op basis van de statistische gegevens opgesteld bij de inkohiering van de belasting. ;
- De becijferingen inzake de vennootschapsbelasting worden verricht, naar de omstandigheid, op basis van het microsimulatiemodel MISis uitgaande van een representatief staal van de aangiften ofwel op basis van de statistische gegevens opgesteld bij de inkohiering van de belasting.
- De resultaten aangegeven inzake de andere belastingen en taksen worden verkregen door een directe toepassing van de normale tarieven op de verrichtingen die niet onderworpen zijn aan deze tarieven.
- Bij ontstentenis van gepaste en voldoende gegevens bij de belastingadministraties, worden externe gegevens gebruikt; dat is onder meer het geval wat de vrijgestelde inkomsten betreft.
- Bij de opmaak van deze inventaris zijn sommige vroegere ramingen herzien om chronologisch coherente statistische reeksen te verkrijgen.

16. Deze inventaris is een bijlage van de federale rijksmiddelenbegroting en heeft tot doel het parlement in te lichten over de kost van de fiscale uitgaven die door de federale beslist zijn. De bedragen van “belastingaftrek, -vrijstelling of –vermindering” die door de gewesten worden toegekend in het kader van hun bevoegdheden zijn er dus niet in terug te vinden.
17. Alle becijferde gegevens zijn uitgedrukt in miljoen euro. Een aanduiding “p.m.” betekent dat het bedrag lager is dan 20.000 euro. Een aanduiding «X» betekent dat het bedrag niet kon worden berekend doordat er geen enkel statistisch gegeven beschikbaar was.

Inventaris van de fiscale uitgaven Becommentarieerde resultaten

1. Globaal resultaat

Zoals aangeduid in de inleiding, slaat de recentste raming uit de inventaris op het aanslagjaar 2001 (dus het jaar 2000 als belastbaar tijdperk) voor de personenbelasting en voor de vennootschapsbelasting, en op het jaar 2001 voor de gegevens inzake roerende voorheffing en inzake de met de inkomstenbelasting gelijkgestelde belastingen en de indirecte belastingen. De cijfers voor 2000 zijn dus de enige volledige en die voor 2001 worden hier uitsluitend ter informatie aangegeven. De ramingen in deze inventaris zijn per belasting samengevoegd, in Tabel 1 wat de fiscale ontvangsten betreft en in Tabel 2 wat de verminderingen, vrijstellingen en aftrekbare sommen betreft, die beschouwd worden deel uit te maken van het algemeen belastingstelsel en dus geen fiscale uitgaven vertegenwoordigen.

Tabel 1
Verliezen aan ontvangsten ingevolge belastinguitgaven

	1997	1998	1999	2000	2001	% gemid. jaarlijkse groei 1997-00
Personenbelasting	3 390.72	3 545.89	3 703.14	3 628.59	n.b.	2.3%
Vennootschapsbelasting	2 041.20	1 955.24	2 216.32	2 228.82	n.b.	3.0%
Roerende voorheffing	580.54	668.42	727.84	870.55	n.b.	14.5%
Verkeersbelasting	13.58	13.81	13.93	20.44	26.86	14.6%
Accijnzen	192.34	207.96	211.38	213.43	220.70	3.5%
Registratierechten	259.67	287.11	299.28	343.03	366.80	9.7%
Belasting over de toegev. waarde	885.65	760.02	787.90	807.18	982.63	-3.0%
Met het zegel gelijkgestelde taksen	257.28	307.56	252.85	282.28	266.68	3.1%
TOTAAL	7 620.98	7 746.00	8 212.65	8 394.32	1 863.67	3.3%
Miljoenen €						

Wat de fiscale uitgaven betreft, belopen de verliezen aan ontvangsten die gekwantificeerd zijn kunnen worden, 8.394 miljoen € in 2000, hetzij 3,4% van het BBP. Deze verliezen aan ontvangsten zijn voornamelijk gelokaliseerd bij drie belastingen, met name de personenbelasting, de vennootschapsbelasting en de BTW. Dat zijn ook de belastingen met de grootste opbrengst.

Over de periode 1997-2000 zijn -alle belastingen samengenomen- de kwantificeerbare verliezen aan ontvangsten gemiddeld met 3,3% per jaar toegenomen. De verschillende belastingen kennen echter zeer uiteenlopende groeiritmes : om redenen die verderop uitvoeriger zullen becommentarieerd worden, is de groei van de verliezen aan ontvangsten negatief bij de BTW, lager dan 3,4% bij de directe belastingen maar veel hoger dan 3,4% bij de verkeersbelasting, de registratierechten en de roerende voorheffing.

Tabel 2
Verlies aan ontvangsten ingevolge belastingaftrek,
-vrijstelling of -vermindering die geen fiscale uitgaven zijn

	1997	1998	1999	2000	2001	% gemid. jaarlijkse groei 1997-00
Personenbelasting	14 105.83	14 839.91	15 676.29	15 810.60	n.b.	3.9%
Vennootschapsbelasting	7 515.00	15 046.95	12 751.51	9 911.73	n.b.	9.7%
Roerende voorheffing	1 306.89	1 832.30	2 007.54	2 669.87	n.b.	26.9%
Verkeersbelasting	0.74	0.74	0.74	0.82	0.98	3.3%
Accijnzen	1 489.69	1 624.20	1 730.42	1 841.30	1 734.83	7.3%
Registratierechten	0	0	0	0	0	
Belasting over de toegevoegde waarde	0	0	0	0	0	
Met het zegel gelijkgestelde taksen	0	26.48	26.20	24.37	15.15	
TOTAAL	24 418.16	33 370.58	32 192.71	30 258.69		7,4%
Miljoenen €						

In Tabel 2 vindt men –in termen van verliezen aan ontvangsten- de kost van de bepalingen die deel uitmaken van het “algemeen belastingstelsel” en dus niet als belastinguitgaven beschouwd worden. Wat de personenbelasting betreft, vindt men hier onder meer de aftrek voor beroepskosten, het huwelijksquotiënt, de aan de basis van belasting vrijgestelde schijf alsmede de bijkomende vrijstellingen die functie zijn van het aantal kinderen of van andere bijzondere gezinstoestanden. Wat de vennootschapsbelasting betreft, hebben de bepalingen te maken met het wegwerken van de dubbele belasting –DBI en meerwaarden op aandelen- en met de aftrek van vroegere verliezen.

Globaal beloopt de ontvangstenderving 30.258,69 miljoen € voor het jaar 2000, hetzij 12,2% van het BBP ; over de periode 1997-2000 is het jaarlijks gemiddeld met 7,4% toegenomen. De aftrekmogelijkheden, vrijstellingen en belastingverminderingen die deel uitmaken van het algemeen belastingstelsel zijn globaal genomen veel omvangrijker dan de belastinguitgaven. De disproportie is bijzonder groot wat de personenbelasting en de vennootschapsbelasting betreft.

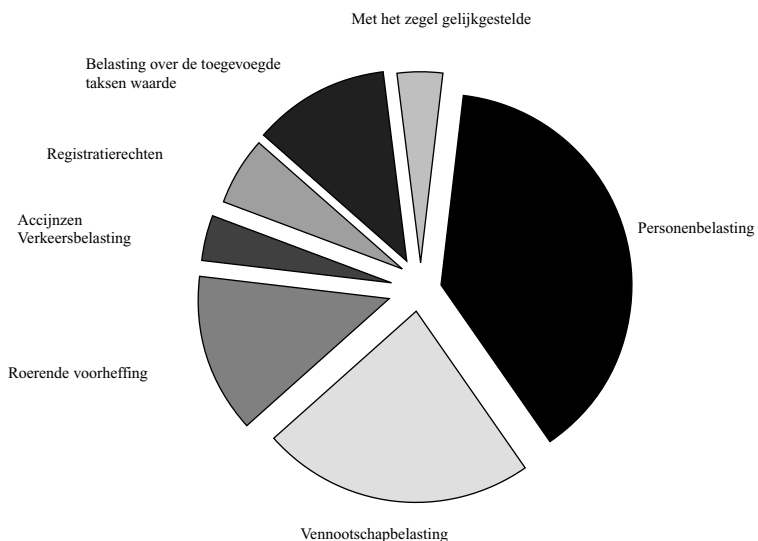
Tabel 3
Verliezen aan ontvangsten ingevolge fiscale uitgaven,
in % van de opbrengst van de belasting

	1997	1998	1999	2000	2001
Personenbelasting	14.1%	13.8%	13.7%	12.8%	n.b.
Vennootschapsbelasting	32.2%	25.9%	29.9%	28.2%	n.b.
Roerende voorheffing	22.2%	27.4%	33.0%	37.2%	n.b.
Verkeersbelasting	1.4%	1.5%	1.5%	1.9%	2.5%
Accijnzen	3.8%	3.9%	3.9%	3.8%	4.0%
Registratierechten	15.8%	15.3%	15.3%	16.9%	17.5%
Bel. over de toegev. waarde	5.9%	4.9%	4.7%	4.5%	5.5%
Met het zegel gelijkgestelde taksen	12.7%	16.2%	12.9%	14.1%	14.6%
TOTAAL	13.2%	12.6%	12.9%	12.5%	2.7%

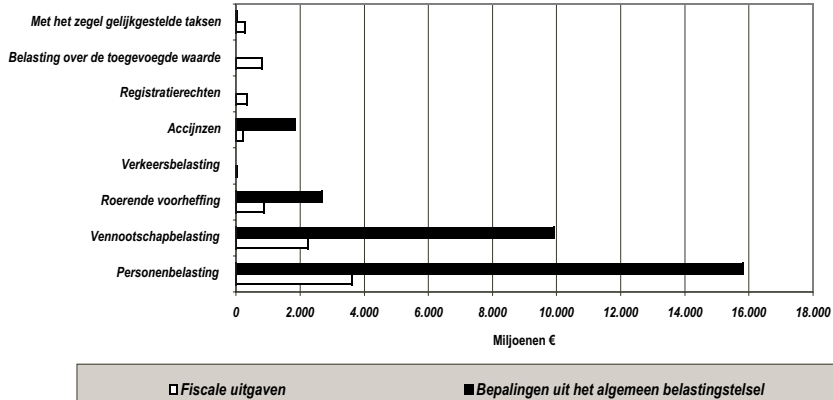
Tabel 3 geeft de verliezen aan ontvangsten weer in % van de opbrengst van de overeenstemmende belasting. Deze percentages worden berekend op de opbrengst “exclusief uitgaven” : ze geven dus aan met hoeveel de opbrengst van een belasting zou verhogen, ceteris paribus, als alle fiscale uitgaven waarvan de impact is kunnen gekwantificeerd worden, afgeschaft werden.

Globaal komen de gekwantificeerde verliezen aan ontvangsten overeen met 12,5% van de opbrengst van de overeenstemmende belastingen. De belastingen waarvan de opbrengst het meest inschiet bij de fiscale uitgaven, zijn de roerende voorheffing (37,2%), de vennootschapsbelasting (28,2%), de registratierechten (16,9%) en de personenbelasting (12,9%). Wat de personenbelasting en de vennootschapsbelasting betreft, vermindert het aandeel van de belastinguitgaven in de belastingopbrengst globaal in de periode 1997-2000 maar bij de roerende voorheffing wordt een toename genoteerd.

Grafiek 1 Verliezen aan ontvangsten ingevolgde belastinguitgaven anno 2000

Grafiek 2 Fiscale uitgaven en bepalingen die deel uitmaken van het algemeen belastingstelsel Anno 2000

2. De resultaten per belasting

2.1 Personenbelasting

De belastingverminderingen voor vervangingsinkomens zijn de belangrijkste post bij de belastinguitgaven: 1.812 miljoen € voor de inkomsten 2000. Daarna komen de belastingverminderingen voor het langetermijnsparen en voor onroerende beleggingen (760 miljoen €). Dat bedrag bevat de verminderingen voor levensverzekeringspremies, de kapitaalaflossingen van hypothecaire leningen en de persoonlijke bijdragen voor groepsverzekeringsregelingen. Deze laatste twee posten alleen al vertegenwoordigen bijna drievierde van de kwantificeerbare verliezen aan ontvangsten. Bij de andere belangrijke posten kunnen nog vermeld worden : de bijkomende aftrek voor hypothecaire leningen (101 miljoen €), de giften (44 miljoen €) en de aftrek voor kosten van kinderopvang (58 miljoen €).

In absolute cijfers zijn de belastinguitgaven waarvan de verliezen aan ontvangsten kwantificeerbaar zijn, maar matig gestegen over de periode 1997-2000 en gaat hun aandeel in de belastingopbrengst er de laatste twee jaren zelfs lichtjes op achteruit. Dat is te verklaren door de zeer matige groei van de twee bovenvernoemde belangrijkste posten.

2.2 Vennootschapsbelasting

De vrijgestelde winsten van de coördinatiecentra zijn hier de belangrijkste post, met een verlies aan ontvangsten van 1.814 miljoen € in 2000; dat is 81% van de rubriek Ven.B. De tweede belangrijkste post is de aftrek voor “Definitief belaste inkomsten” van de door de intercommunales uitgekeerde dividenden (357 miljoen € in 1999). Aangezien die geen Ven.B. betaald hebben in een vorige fase, is de DBI-aftrek hier geen neutralisatie van de dubbele belasting. Op de derde plaats komt de investeringsaftrek (197 miljoen €).

De vrijgestelde winsten van de coördinatiecentra zijn in 2000 fors gestegen (+359 miljoen €).

In vergelijking met de vorige uitgaven van de inventaris van de fiscale uitgaven, is er een belangrijke wijziging opgetreden: de vrijstelling van de meerwaarden op aandelen wordt niet meer beschouwd als een belastinguitgave. Deze houding steunt op de volgende argumenten:

- De vrijstelling van de meerwaarden op aandelen is net als de aftrek voor “Definitief belaste inkomsten” een maatregel gericht op het wegwerken van de dubbele belasting. Eerstgenoemde betreft de gereserveerde winsten, de andere de uitgekeerde winsten. Een meerwaarde op aandelen komt normaliter immers overeen met het kapitaliseren van vroegere gereserveerde winsten of met het anticiperen op toekomstige winsten.

- De vrijstelling van meerwaarden wordt slechts toegekend als voldaan is aan de voorwaarden van belasting in een vorige fase; er is dus een parallel te trekken met de DBI.
- De vrijstelling van meerwaarden gebeurt niet “ten gunste van bepaalde activiteiten” en kan niet vervangen worden door een rechtstreekse be-toelaging.

2.3 Roerende voorheffing

De twee voornaamste fiscale uitgaven zijn hier de vrijstelling van roerende voorheffing op de eerste schijf van 1.239,47 € van spaardeposito’s (verlies aan ont-vangsten van 352,23 miljoen € in 2001) en de vrijstelling van de door de intercom-munales uitgekeerde dividenden (401,73 miljoen €).

Er stelt zich hier een bijzonder probleem wat 2001 betreft: met uitzonde-ring van de spaarboekjes, waarvan de verliezen aan ontvangsten geraamd worden op basis van externe gegevens, is het niet mogelijk geweest de kost van de andere maatregelen te ramen voor genoemd jaar.

2.4 Verkeersbelasting

De twee belangrijkste fiscale uitgaven betreffen de vrijstelling van de ver-keersbelasting voor voertuigen met een speciale bestemming : enerzijds rijtuigen gebruikt door grootoorlogsinvaliden of door personen met een handicap (11,89 mil-joen €), anderzijds voertuigen uitsluitend toegewezen aan de openbare diensten van de diverse autoriteiten (9,17 miljoen €).

Over de periode 1997-2001 is het aandeel van de ontvangstenderwing wegens belas-tinguitgaven lichtjes toegenomen in de belastingopbrengst.

2.5 Accijnzen

De belangrijkste belastinguitgave is hier de gedeeltelijke vrijstelling voor kerosine en voor gasolie gebruikt als brandstof door voertuigen die normaal niet op de openbare weg rijden (113,19 miljoen € in 2001). De belangrijkste bron van verliezen aan inkomsten is echter de toegekende tariefvermindering ten gunste van gasolie gebruikt als brandstof voor voertuigen met dieselaandrijving die (wel) op de openbare weg rijden. Het verlies bedraagt hier 1.734,83 miljoen € in 2001.

Er is hier inzake belastingopbrengst geen duidelijke evolutie waar te nemen wat betreft het aandeel van de verliezen aan ontvangsten die in verband staan met accijnzen en voortkomen uit bepalingen die fiscale uitgaven vertegenwoordigen.

2.6 Registratierechten

De verkoop van kleine landeigendommen en bescheiden woningen die het verlaagd tarief van 6% genieten, is hier de voornaamste belastinguitgave (181,01 miljoen € in 2001). Daarna volgen de belastingvrijstelling voor onderhandse akten verleden ten gunste van de Staat, van sommige openbare diensten of van vreemde Staten (76,95 miljoen €) en de vrijstelling voor inbrengen in coördinatiecentra (42,34 miljoen €).

De gedeeltelijke teruggave van de rechten van overgang bij de herverkoop van een onroerend goed minder dan twee jaar na de aankoop ervan (40,98 miljoen €), is eveneens een relatief belangrijke post bij de belastinguitgaven.

Het aandeel van die belastinguitgaven in de belastingopbrengst is in de periode 1997-2001 lichtjes toegenomen.

2.7 Belasting over de toegevoegde waarde

Hier is de belangrijkste post (756,99 miljoen €) de toekenning van het verlaagd tarief van 6% voor omvormings-, rehabilitatie- of onderhoudswerken met betrekking tot privé-woningen die minstens vijf jaar oud zijn, alsmede de verlaagde tarieven van 6% en 12% met betrekking tot privé-woningen voor gehandicapten en voor bejaarden. Voor 1997 kon eveneens het 12%-tarief genoten worden voor sommige woongebouwen. Het afschaffen van deze bepaling heeft het verlies aan ontvangsten in 1998 beperkt.

Een andere belangrijke post (130,99 miljoen €) is die van de vrijstellingen -met verlies van het recht op aftrek van de in eerdere fasen betaalde BTW- voor diensten van notarissen, advocaten en gerechtsdeurwaarders.

Na in de periode 1998-2000 een lichte achteruitgang te hebben gekend, is het aandeel in de belastingopbrengst weer gestegen in 2001.

2.8 Met het zegel gelijkgestelde taksen

Onder de kwantificeerbare verliezen aan ontvangsten kan, op het vlak van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten, gewezen worden op de belangrijke belastinguitgave die de toekenning van het tarief van 4,40% voor levensverzekeringen (behalve individuele), verzekeringen bij overlijden, lijfrenten, tijdelijke renten en sommige andere toezeggingen betekent (115,64 miljoen €).

Een andere belangrijke belastinguitgave (59,25 miljoen €) is de begrenzing tot 15.000 BEF van het bedrag van de taks op de beursverrichtingen wat de verrichtingen op kapitaal aandelen betreft.

